

Stötta äldreomsorgen nu

Trots att man ville rädda de äldre från COVID19 är det nu de som dör.

En anhörig till mig bor på ett omsorgsboende i Stockholm. Det stora köket är/var samlingsplats, där de boende och personalen möttes, åt och drack sitt kaffe. I vardagsrummet pågick sittgympa vissa dagar, andra bingo, pubaftonen, ett fredagsmys med cider och ett glas vin, om de boende önskade. De boende rullade ut och in ur sina rum i sina rullstolar, hemmastadda. Den stora inglasade balkongen lockade, där kunde man sitta och njuta av solen. Eller röka. Genomsnittsåldern var hög och personalen tämligen stabil. Jag lärde känna både personal och andra boende efter mina regelbundna besök där under två år.

Idag sitter en stor skylt BESÖKSFÖRBUD på dörrarna. Låst och stängt för oss anhöriga sedan en månad tillbaka. På våningsplanet där min anhöriga bor, är det tyst och ödsligt. De gamla ligger i sina rum, isolerade från varandra och min anhörig har diagnostiserats COVID19 och ligger helt isolerad i feber. Hon är inte ensam om det. En dog i natt. Tystnaden är total. Det är som det har hänt en kärnkraftsolycka, en katastrof av en osynlig fiende. Något som trängt sig in i flera sårbara kroppar och skapat beröringsskräck.

I korridoren rör sig några av personalen, som astronauter som är på väg att beträda månen. Bara några dagar tidigare gick de helt oskyddade in i alla rum. Då ovetande om att de utgjorde ett dödligt hot mot den de skulle vårda. Ännu vet ingen om vem som smittat vem. Bara att döden klivit in genom dörren. Först skulle de äldre skyddas från besökare och personal, nu måste alla skyddas från de äldre. Just när de äldre som mest behöver tröst och kontakt med nära och kära. Vi har läst om pesten i historien, de smittade och sjuka som övergavs för att dö i ensamhet. Vi var oförberedda på att historien kunde upprepas.

Folkhälsomyndighetens strategi var att alla 70+ ska hålla sig

hemma i syfte att skydda de äldre från den allvarliga risken att bli sjuka. Det paradoxala är att det är just de gamla som blivit sjuka och avlidit. Att tusentals äldre har hemtjänst eller bor på ett äldreboende och håller sig hemma för att de inte kan gå ut, visar på bristande kunskap om hur situationen för äldre ser ut. Hur tänkte man? De flesta av oss 70+ är friska, vi har valt att hålla oss hemma, ta promenader med hunden eller grannen. Men för de som är beroende av daglig hjälp och får lita till personal, har detta mantra att hålla sig hemma, varit ett slag i luften.

Nästan alla äldreboenden har COVID19. Många som avlider har gjort det på ett äldreboende. Personalen med ursprung från hela världen anställdes för omsorgen och den dagliga vårdsnaden, de fick inte som sjukvårdens personal inledningsvis all uppmärksamhet, om risker, rättmätiga krav om rätta skyddskläder och kompetensutveckling. De har inte heller fått avtal som garanterar dem högre lön som risktillägg för sitt utsatta arbete. De äldre sköts av sina vanliga vårdare som inte har tillgång till intensivvårdens resurser eller sjukvårdens kompetens när den äldre får svåra andningsproblem.

Den läkare som är kopplad till min anhörigs boende har sagt att det finns en enda syrgasapparat på hela boendet. Många i personalen är f ö sjuka. Om nu FHM och kommunerna missade hur man skulle skydda de äldre på boendena och i hemtjänsten, måste man NU göra allt för att stötta och bistå personalen med resurser för att de ska klara den stora och svåra uppgift som samhället gett, men inte förberett dem på.

Claudette Skivling